

24.10.2012

PRANEŠIMAS NARIAMS

Tema: Peticija Nr. 1326/2011 dėl skraidančių vėjo jėginių technologijų plėtros Europoje, kurią pateikė Vokietijos pilietis Moritz Diehl ir Nyderlandų pilietis Wubbo Ockels *Airborne Wind Energy* vardu, su 74 parašais

1. Peticijos santrauka

Peticijos pateikėjai teigia, kad sukūrus įrenginius, kuriuos aitvaru ar kitu būdu iškelus į didelį aukštį energiją galima išgauti iš stiprių žemės atmosferos oro srautų (angl. *Airborne Wind Energy*, AWE), atsinaujinančiosios energijos technologijų srityje galima tikėtis sparčios plėtros protrūkio. Didžioji dalis AWE tiriamųjų darbų jau padaryta, kitas etapas – šios technologijos patvirtinimas ir pateikimas rinkai. Tam reikia mokslininkų ir verslininkų bendradarbiavimo, o taip pat ES paramos. Peticijos pateikėjai prašo į ES vėjo energetikos skatinimo programą įtraukti ir AWE. Į Aštuntąją mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros bendrąją programą įtraukus raginimą vystyti naujoviškas vėjo energijos technologijas arba net konkrečiai skraidančių vėjo jėginių technologiją AWE plėtra galėtų gerokai paspartėti. Peticijos pateikėjų nuomone, AWE gali teikti didelę ekonominę naudą ir padėti įgyvendinti didelius ES anglies dvideginio išmetimo mažinimo tikslus.

2. Priimtinumas

Paskelbta priimtina 2012 m. kovo 26 d. Komisijos buvo paprašyta suteikti informaciją (pagal Darbo tvarkos taisyklių 202 straipsnio 6 dalį).

3. Komisijos atsakymas, gautas 2012 m. spalio 24 d.

„Peticijos pateikėjai teigia, kad sukūrus įrenginius, kuriuos aitvaru ar kitu būdu iškelus į didelį aukštį energiją galima išgauti iš stiprių žemės atmosferos oro srautų, atsinaujinančiosios energijos technologijų srityje galima tikėtis sparčios plėtros protrūkio. Peticijos pateikėjai ragina įtraukti AWE į ES darbotvarkę, tiksliau į iniciatyvą „Horizontas 2020“, ir taip skatinti

vėjo energiją. Peticijos pateikėjai išsiuntė tą pačią peticiją Komisijai.

Nors peticijos pateikėjai to nepripažino, Komisija jau remia su AWE susijusius projektus pagal Septintąją bendrąją programą. Visų pirma, dėl kvietimo teikti pasiūlymus, susijusius su ateities ir besiformuojančiomis technologijomis (ABT), kaip temos „Energetika“ dalies, buvo pradėtas remti dideliame aukštyje išgaunamos vėjo energijos projektas (angl. HAWE)¹. Antra, praėjusiais metais Europos mokslinių tyrimų tarybos dotacija buvo skirta vienam iš peticijos pateikėjų už jo programą HIGHWIND². Trečia, pagal temą „Transportas“ remiamas projektas KITVES³.

Peticijoje parodomas didelis suinteresuotųjų subjektų susidomėjimas mokslinių tyrimų ir pramonės sektoriais bei jų parama šiems sektoriams, o tuo labai skatinamas tolesnis šios technologijos tobulinimas. Tačiau suprantama, kad, vykdant inovacijų procesą ir galbūt diegiant šią technologiją, vis dar reikia įveikti keletą svarbių techninių ir netechninių kliūčių. Nepaisant sudėtingos technologijos, šios kliūtys taip pat susijusios su reguliavimo bei saugos klausimais ir aukštai esančios oro erdvės naudojimo konkurencija.

Šiuo metu, atsižvelgiant į šios technologijos išvystymo lygį, nėra pagrindo nesilaikyti bendros taisyklės, taikomos atvirai skirtingų metodų ir pasiūlymų konkurencijai. Vis dėlto Komisija stebės pokyčius ir gali nuspręsti sutelkti dėmesį į šią konkrečią technologiją, ypač įgyvendinant iniciatyvą „Horizontas 2020“.

Išvada

Komisija ir toliau stebės šios srities pažangą, o AWE laikys galimu veiksmingo vėjo energijos išgavimo metodu. Labiau susitelkti į šią technologiją atrodo per anksti, tačiau tai bus galima apsvarstyti vėliau įgyvendinant iniciatyvą „Horizontas 2020“.

¹ Dideliame aukštyje išgaunama vėjo energija – <http://www.omnidea.net/hawe>.

² „Dideliame aukštyje veikiančių vėjo jėgainių modeliavimas, optimizavimas ir valdymas“ – www.highwind.be.

³ Aerodinaminio paviršiumi grindžiamas energijos gamybos laivuose sprendimas, skirtas traukos ir pagalbinėms funkcijoms <http://www.kitves.com/wind.aspx>.